

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče šte. 17/A. — Dopisi se ne vračajo. — Št. Licealna knjižnica, Ljubljana 11.953. — Številka telefona 552. Naročnina za osemletje 385 K letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečna K 20. — Plača in teži se v Ljubljani. — Mesečna K 10 več.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 4. maja 1921.

ŠTEV. 40.

Vzroki naših prometnih težkoč.

Za našo eksportno kakor tudi domačo trgovino so nastali težki časi. Krive so temu prometne težkoče, ki se pojavljajo v tem večji meri, čim dalj se njihove vzroke zanemarja.

V splošnem lahko razlikujemo dvoje glavnih vzrokov prometnega zastaja in sicer:

1. Pomanjkanje vozov in 2. Carinske ovire.

Ze pred svetovno vojno Avstrija ni ravno trpela na izobilju železniških vozov. Šlo je za silo, ker je bil promet neoviran po carinskih težkočah, tudi tuje železnice so gladko prevzemale ves tovor. Vozovi so hitro prišli na svoj cilj in se hitro vračali. — Med svetovno vojno pa se je razbilo ogromno število železniških vozov, veliko število ga je zapadlo tujim državam, delavnice pa dela daleko niso zmagovale. Po preobratu je toraj efektivno število vozov bilo manjše kakor pred vojno, velik odstotek teh pa je bil v neravnem stanju. Razum tega pa vozovi še do danes niso razdeljeni na nasledstvene države. Vsled pomanjkanja delavnic se število pokvarjenih vozov še vedno množi in jih stoji sedaj na tisoče po naših progah. Medtem ko so si dalje pred vojno železnice leto za letom nabavljale gotovo število vozov, je izza svetovne vojske nabava novega materijala ukinjena. Domačih tovarn nimamo, a v tujini nakupovati ni mogoče zaradi neugodnega valutnega stanja, saj stane voz, ki je veljal pred vojsko 20.000 K danes 400.000 K in to le proti takojšnjemu plačilu. Tolikih denarnih sredstev pa finančni minister brez večjin finančnih operacij nima na razpolago. — Tak je današnji položaj v Jugoslaviji.

Da se temu žalostnemu stanju nekoliko odpomore bi bilo neobhodno potrebno, da se vsaj to skrženo

število vozov, ki nam je še na razpolago, kolikor možno izkorišča in njihov tek pospeši. To pa onemogoča carina s svojim počasnim uradovanjem; naj navedemo par konkretnih slučajev:

1.) Decembra 1920 je prišlo v Maribor 117 nemških voz s soljo. Ker ni bilo odjemalca, je hotela stranka sol izložiti v skladišče, kjer naj bi ostala pod carinsko zaporo. Centrala v Beogradu pa je to prepovedala, vozovi so stali v Mariboru nad 3 mesece. Molčimo o vozovni najemnici, ki jo plača konsument Nemčiji.

2.) Odkar je Jugoslavija zasedla postaje Logatec, Planino in Rakek, ni mogoče odpraviti starih zaostankov čez mejo in sicer vsled pomanjkanja carinskih uradnikov na Rakeku. Izvoz lesa je vsled tega popolnoma ukinjen in čaka začasno v Planini 84 vozov, v Brezovici 60 voz lesa za cariranje.

3. Vsled pomanjkanja carinskih uradnikov v Ljubljani je stalo v Zalogu več tednov čez 100 voz, med temi vozovi, ki so že januarja meseca tja dospeli. V rednih razmerah bi ti vozovi že 10 krat prešli v Trst in nazaj. Takih slučajev je še nebroj.

Medtem posluje carinarna v Mariboru pri izvozu gladko, pri uvozu počasi. Vozovi s zbirno robo stoji redno po 7 do 10 dni pri carinarni, vsled česar je dotok tovara za Maribor že več mesecev zaprt. Posledica tega je zopet večji odtok vozov kakor dotok.

Pravilen je princip, naj se izvoz pospešuje, a uvoz ovira. Ovira naj se pa z visoko carino ali s prepovedjo uvoza gotovih predmetov, ne pa z ovršanjem železniškega prometa, ker s tem se živo režemo v lastno meso.

Glede izvoza je razločevali blago v ono, čigar izvoz pri nas provzroča draginjo, kakor žito, živina, in ono, ki za domači konzum ne pride v poštev, kakor les, tanin, svine, umetna gnojila itd. Skrajno škodljivo za našo

valuto je, da niti za tovor zadnje vrste nimamo dovolj vozov na razpolago.

Dan za dnevom se oglašajo trgovci in industrijalci pri železniških upravah in zahtevajo vozove, prosijo in rotijo se, koliko škode da trpijo vsled nedostave vozov, — napačna adresa.

Železnica uvideva vse potrebe in ima razum tega tudi sama interes na tem, da bi imela kaj prevažati in da bi se promet pospešil. Ključ situacije pa se ne nahaja pri železnici ampak pri carini. Dokler se carina ne bode prilagodila železniškemu prometu, ni upati na zboljšanje razmer.

Izjednačenje trgovske in obrtne zakonodaje.

(Referat g. Jelačina ml. na trgovskem shodu v Mariboru).

(Konec.)

V zvezi s tem hočemo na kratko obravnavati koncesijsko načelo, ki ga je deželna vlada za Slovenijo pod pritiskom izrednih razmer naredbenim potom uvedla za celo vrsto trgovskih obrtov, posebno za en gros obrte. Medtem, ko v Sloveniji to načelo velja že skoro dve leti, so na Hrvaškem šele v najnovejši dobi sledili našemu vzgledu in so popolnoma po intencijah slov. naredbe podvrgli več trgovskih obrtov koncesiji. Mi zaenkrat odobravamo gorenji korak naše deželne vlade, ker citirana naredba prevenira priseljevanju židov in drugih nezanesljivih elementov. V Srbiji obstoji v tem oziru še vedno malone popolna svoboda. Edino utesnitev pomeni člen 23 zakona o radnjama, ki predvideva za nekaj obrtov nekako koncesijo, ki je pa že po starem avstrijskem redu veljalo za mnogo več obrtov. Citirani člen govori samo o obrtih, pri katerih se je treba ozirati

na javno varnost, zdravje in moralo, kot so gostilniški, kavarnarski in žganjetoški obrti, prodajalnice živil, lekarniški in drogerijski obrt, podjetja izvoznikov ter komisijsko-spedijska podjetja. Mi smo načelno proti temu, da se vklepajo trgovinski obrti v koncesijske okove, ker se s tem polaga obrtnim oblastvom prevelika diskrecionarna moč v roko. Pri slabi upravi lahko to načelo postane šiba za celokupni stan, pri čemer moramo imeti pred očmi, da je Jugoslavija velika država in bo njen upravni aparat v bližnji bodočnosti še zelo nepopolen. Vendar moramo za sedanjo prehodno dobo vstrajati tudi napram bratom Srbom na koncesijskem načelu. Ali nikakor ne bi bilo primerno, da se novi obrtni zakon principijelno izreče za koncesijoniranje trgovinskih obrtov, temveč bi bilo samo za prehodni čas statuirati vsaj za nekatere trgovinske obrte koncesijsko načelo.

Glede državne uprave trgovine moramo vstrajati na stališču, da bodi za vse zadeve, ki se trgovskega stanju in trgovske politike tičejo, pristojen minister trgovine in industrije ter njegovi uradi. Dogaja se večkrat, da drugi resorti preveč posegajo v naše zadeve, pri čemer opazujemo, da so posamezni uradi neenako dotirani in so vsled tega nekateri izmed njih naravnost ekspozitive političnih strank. Ako samo primerjamo uradniški status poverjeništvu za socialno skrbstvo v Ljubljani s statusi drugih poverjeništev, vidimo tu gotove hibe in pristranost. Uvidevamo v polni meri kompetenco uprave za socialno politiko, ki temelji na zakonu, ali zahtevati moramo bolj enakomerno dotiranje posameznih upravnih panog. Vse to omenjamo, ker nam jasno predčuje dejanski položaj, in ker moramo zahtevati, da bodi v bodočem obrtnem zakonu zajamčena ministrstvu za trgovino in industrijo pristojnost za naše zadeve.

Ivan Burger, usnjarski strokovnjak v ministrstvu za trgovino in industrijo:

Naša usnjarska industrija.

(Nadaljevanje.)

Važne firme, ki pridejo za usnjaško obrt v poštev:

1. Spiritus pekara, akc. društvo, Butnik pri Ilidži.

2. Prva bosanska spiritus tvornica i rafinerija M. Fišlovi sinovi Kreka.

3. Rudarska zadruga »Bosna« v Duboščici, kromični rudnik s 44—50% kromičnega oksida, ki skoplje na leto 9000 q kromično železnih rud.

4. Prva bosanska tvornica amonijakove sode, Lukovac, ki je pred vojno izdelala letno 2700 vagonov amonijak-sode, 200 vagonov kristalne sode, 400 vagonov jedkega natrona (NaOH).

Po bos.-herc. kompasu se je eksportiralo iz Bosne 1909: sode 262.734 kvintalov = 3.941.013 K; NaOH 74.110 = 1.926.860 K.

Glede kemikalij, potrebnih za kemično izdelavo usnja ne zavisimo od importa.

5. Tvornica mineralnega olja »Danica«, Bos Brod je izdelovala bencin, parafin in olja za mazanje.

6. Bosanska električna družba Jajce je izdelovala kalijev karbid,

ferrosilicium, klorovo apno, klorove derivate in jedki natron.

7. Rindenschäll u. Holzverwertung-Gesellschaft (društvo za beljenje lubja in eksploatacijo lesa) v Prijedoru in Banjiluki ter Bos. Gradiški, last Gerhardus & Söhne, Wien I., ki ima istotako svojo filijalo v Majšperku na Štajerskem. V Bosni ima ta tvrdka 2 lokomobili, 2 čresloreznici in je delala za časa sezone beljenja lubja, to je poleti s 500 delavci ter je eksportirala letno ca 200 vag. čresla in 200 vag. oglja v Italijo, Nemčijo in Avstrijo.

Kalkulacija bosanskega čresla: Letno se je posekalo v zemlji mehkega lesa 2 milijona kubičnih metrov (Štajerska, Koroška ima med mehkim lesom 90 odstotkov smrek, ki pridejo v poštev za čreslo, Bosna 20 odstotkov 400.000 kubičnih metrov. Drevo v sredi debelo 50 cm da ca 5 kub. metrov; 400.000 krat 5 je 80.000 dreves. Eno drevo a 24 m da 12 žlebov po 2 m lubja a 10—15 kg; Štajerska in Koroška a 6—4 kg na žleb, skupaj 60 kg na drevo, ker so mlajše 60 letne smreke). Bosanska smreka 10 × 15 kg = 150 kg. 80.000 smrek krat 150 = 1200 vagonov čresla. Gerhardus ga je eksportiral 200 vagonov; propade ga 1000 vagonov letno, ne všteti malih sekalcev, kar je bilo vredno pred vojno 500.000 K,

danes 7 milijonov K. Bosansko čreslo je bolj od starih dreves in ima 7 do 9 odstotkov tanina; danes pa je že bolje, ker se seka mlajši gozd. Hrastovine je v Bosni 231.620 ha, ekstrakt-nih tovarn ni, a med hrasti je zelo mnogo cera, ki ga usnjarski ne more upotrebiti radi čresla, ker ima premalo tanina. Dober ruj (šmak) dobi se v Podvelesu nad Mostarjem in okoli Foče; isti stane od 4 do 8 K, pred vojno po 8 vin. Na žalost nima ves balkanski del Jugoslavije ekstraktne tovarne za šmak, katerega ekstrakt se zelo išče za barvanje tkanin, na pr. na Poljskem etc., kakor tudi za barvanje in strojenje kromično predstrojenih kož. Kožarji sami, pa tudi kmetje, ki nabirajo šmak, na pr. okoli Foče, ga tolčejo v primitivnih stopah. Na mestu bi bilo, ako bi se jim nabavilo praktične in cenejše slov. stope, ki delajo 4 krat hitrejše, kakor bosanske.

VII. Črna gora.

Za govejo živino velja isto, kar velja za Bosno. Živina je majhna, koža zelo ogrčasta. Nekaj plemenitih krav je upeljal nekdanji kralj Nikola, ki jih je pozimi redil na Levi Reki ob Skadrskem jezeru. Potomce istih sem videl na svojih potovanjih po Črni gori v Cetinju, Baru, Podgorici, Kolašinu. V Beranah in Andrejici skoro

že prevladuje srbsko govedo. V Berane so gonili prekupei Turki iz Podgorice za nekdanji okrožni magazin take vole iz obmejnih krajev Srbije, kakor se jih težko dobi celo v Sloveniji. Poleti 1919 sem videl v Rionici nakladati naše telice od enega do dveh let na vagone, ki so bile namenjene od ministrstva za opustošene kraje Črne gore. Ker niso one priučene na pašo po skalnih tleh, posebno pa se še ne bodo mogle privaditi na mrzlo zimo brez hlevov ter na pokladanje suhih listnatih vej, a ne sena, smatram to akcijo za ponesrečeno.

Koze so lepe in zdrave; kozine imajo redkokdaj pikice od ošpic in še teh samo malo na vratu.

Ovca je grobovolnasta, koža zelo dobra; žal, so zaklali Avstrijci od februarja 1918 tudi mnogo mater ovac (plemenke), ker se je morala, kakor znano, črnogorska etapa sama preživljati. Najlepša ovčja pasma v Črni gori in kolikor sem jih jaz videl po velikosti in po koži najboljša, je ovca iz Gornje Morače pri Kolašinu. To plemo je pedenj višje od drugega, žival zaradi planin zdrava, koža mehka in ima stara čez 2 kg volne, ki je slična srbski rudici, iz katere se pletejo tanki mehki čarapi (nogovice) in fine srbske flanele.

(Konec prihodnjic.)

Avstrijski obrtni red ima podrobna določila o trgovskih vajencih in tudi o strokovni šolski izobrazbi, medtem ko zakon o radnjama ne ustreza našim interesom. Ker stojimo na stališču usposobljenostnega dokaza, moramo vstrajati na tem, da naj naš novi obrtni red natančno določi vajeniško in sploh službeno razmerje, ter statuirati tudi pogoje, v koliko nadomešča dovršitev strokovnih šol normalno vežbanje in serviranje.

Glede trgovskih potnikov in zlasti tudi detaljnega potovanja nam je treba modernih določil, slonečih na načelu, da vzdržuj trgovski potnik trajno zvezo med tovarnarjem in veletržcem ter detaljnim trgovcem, da trgovski potnik zbiraj naročila, ne pa trguj, hodeč od trgovca do trgovca odnosno do stranke do stranke. V obrtnikom želimo biti v dobrih odnosih. V tem pogledu stojimo na stališču, da trgovec prodajaj in trguj, obrtnik pa proizvajaj! Trgovci sami morajo biti proti temu, da bi trgovec posegal v obrtno pravico samostojnega obrtnika in si prilastal delokrog, ki gre obrtniku.

Nadlje zahtevamo, da imej novi obrtni zakon podrobna določila o združenju, oziroma gremijalnem pravu. Avstrijski obrtni red je tozadevno stal na precej modernem stališču ter vstrajamo na svoji gremijalni in združni organizaciji. Zadruga in zveza naj bodo obligatorne, saj jim mora novi zakon predvsem zagotoviti pravico, da vlada o vseh zadevah stanovskega in gospodarskega značaja čuje njihovo mnenje. Krepka in delavna gremijalna organizacija je opora za vlado samo, ker njeni predstavitelji s svojim strokovnim znanjem in s svojimi nasveti lahko koristno sodelujejo pri upravi in zakonodaji.

V zvezi s tem je vprašanje trgovskih in obrtniških zbornic. Srbski zakon o radnjama govori tudi o zbornicah in določa njih delokrog, medtem ko je pri nas ta institucija urejena s posebnim zakonom. Srbski zakon je uvedel ločene zbornice za obrt, za trgovino, za industrijo ter delavske zbornice, medtem ko je v drugih pokrajinah Jugoslavije izvedeno načelo enotnosti zbornic. Po izkušnjah, ki jih imamo mi in tudi inozemstvo, je gornja cepitev neprimerna. Delo trgovskih in obrtniških zbornic je splošno gospodarskega značaja; vprašanja kot carinsko, prometno, pripravljane materiala za trgovinske pogodbe, zavarovanje vseh vrst, tarife zadeve, strokovno šolstvo, trgovska in obrtna zakonodaja zadevajo vse tri stanove, vsled česar bi provzročila cepitev dela samo veliko podražitev institucije ter bi kljub temu ostala potrebna sinteza vseh treh strokovnih stališč, predno bi elaborati dosegli svoj namen, da služijo vladi kot strokovno navodilo. Pač pa smo za to, naj se znotraj enotnih trgovskih in obrtniških zbornic uvede avtonomija za obrt, trgovino in industrijo. Na zunaj pa naj zbornice ostanejo enotna skupna gospodarska reprezentanca produktivnih stanov.

To so v glavnem naše zahteve glede obrtne zakonodaje. Pri izjednačenju obrtne zakonodaje bomo morali z vso vnemo zastopati te svoje postulate, da bomo zmagali. Zato pa je potrebno, da bo za našimi zastopniki stal solidarno celokupni slovenski trgovski stan.

H koncu si bom dovolil predlagati resolucije, ki se opirajo na moj referat in katere je v glavnem že lansko leto sprejel trgovski shod v Ljubljani. Te resolucije so še vedno aktualne, in danes morda še bolj, ker stojimo neposredno pred izjednačenjem obrtne zakonodaje. — Resolucije se glasijo:

1. Enotnost obrtne zakonodaje za celo kraljevino smatramo za potrebno, izrekamo se pa proti razširjenju zakona o radnjama na celo kraljevino, ker njegova določila ne ustrezajo stopnji razvoja, ki jo je pri nas dosegla trgovina, obrt in industrija, temveč smo za nov, moderni obrtni zakon, ki bo gospodarskim potrebam cele države pravičen in v katerem bodo izražena vsa v naslednjih točkah 2—6 navedena načela.

2. V industrijskih, trgovskih in obrtnih vprašanjih je zagotoviti kompetenco ministrstvu za trgovino in industrijo.

3. Za trgovino zahtevamo ohranitev in izpopolnitev obrambe po sposobnostnem dokazu, ker treba varovati trgovino trgovcem. Le tako je mogoče osigurati našemu trgovskemu naraščanju trgovsko samostojnost.

4. Vzdržati je organizacijo v trgovskih gremijih in zadrugah ter zvezah trgovskih gremijev in zadrug temeljem obveznega članstva, s pravico zadostnega sodelovanja v obrtni upravi. Potrebna je institucija državnih združnih inštruktorjev v pomoč in svet stanovskim in gospodarskim združbam.

5. Za trgovske potnike je treba tudi v novem zakonu določiti, ki zagotavljajo tem važnim posredovalcem v modernem trgovanju možnost, izpolnjevati svoje važne naloge. Urediti je tudi detaljno potovanje tako, da ne postane krošnjarstvo.

6. Izrekamo se za to, da ostanejo trgovske in obrtniške zbornice skupno zastopstvo trgovine, industrije in obrta. Posameznim trem panogam: industriji, trgovini in obrtu je zagotoviti v skupni zbornici za stvari, ki se tičejo posamezne panoge, potrebno avtonomijo. Odločno se izrekamo proti vsaki delitvi sedanje skupne institucije v industrijske, obrtne in trgovske zbornice. Vsaka delitev bi vodila le do občutne slabitve v stvarnem in finančnem pogledu ter bi imela za posledico le oslabitev delazmožnosti in uplivnosti zbornic.

Najnovije stanje kolekovnih lestvic.

Kolekovne lestvice, na podlagi katerih se običajno odmerjajo pristojbine v vsakdanjem življenju, so se tekom zadnjega časa opetovano spreminjale.

Posledica je neka nesigurnost, katere lestvice so dandanes pravzaprav merodajne. Da obvarujemo bralce morebitnih nepravil, objavili bomo tu lestvice za takozvane lestvične pristojbine.

Po našem mnenju taka objava ni odveč. V rokah na pr. imamo troje različnih slovenskih koledarjev za l. 1921. Vsak koledar ima drugačno kolekovno lestvico. Da je pravilna orientacija silno težka, sprevidi vsakdo.

Z objavo lestvice pa zvršujemo tudi nalogo, katero smo si stavili za letos. Podati hočemo bralcem pregled vseh najvažnejših davčnih, oziroma finančnih zakonov, kojih znanje je dandanes velike važnosti. Torej, katere lestvične pristojbine mi je danes vporabiti. Odgovor: One iz leta 1916. Objavljene so bile s ces. naredbo z dne 28. 8. 1916, drž. zak. št. 281. Lestvice so sledeče:

Lestvica I.
(Kolek za menice).

Računska podlaga	Pristojbinski znesek kron
do 100 K	—10
čez 100 do 150 K	—20
„ 150 „ 300 K	—40
„ 300 „ 600 K	—80
„ 600 „ 900 K	1'20
„ 900 „ 1200 K	1'60
„ 1200 „ 1500 K	2'—
„ 1500 „ 1800 K	2'40
„ 1800 „ 2400 K	3'20
„ 2400 „ 3000 K	4'—
„ 3000 „ 3500 K	6'—
„ 4500 „ 6000 K	8'—

Pri znesku čez 6000 K je plačati od vsakih nadaljnjih 3000 K po 4 K več, pri čemer se znesek pod 3000 K računa za polno vsoto.

Lestvica II.

Računska podlaga	Pristojbinski znesek kron
do 40 K	—20
čez 40 „ 80 K	—40
„ 80 „ 120 K	—60
„ 120 „ 200 K	1'—
„ 200 „ 400 K	2'—
„ 400 „ 600 K	3'—
„ 600 „ 800 K	4'—
„ 800 „ 1600 K	8'—
„ 1600 „ 2400 K	12'—
„ 2400 „ 3200 K	16'—

„ 3200 „ 4000 K 20'—
„ 4000 „ 4800 K 24'—
Pri znesku čez 4800 K je plačati od vsakih nadaljnjih 1600 K po 8 K več, pri čemer se znesek pod 1600 K računa za polno vsoto.

Lestvica III.
(Kolek za pogodbe.)

Računska podlaga	Pristojbinski znesek kron
do 20 K	—20
čez 20 „ 40 K	—40
„ 40 „ 60 K	—60
„ 60 „ 100 K	1'—
„ 100 „ 200 K	2'—
„ 200 „ 300 K	3'—
„ 300 „ 400 K	4'—
„ 400 „ 800 K	8'—
„ 800 „ 1200 K	12'—
„ 1200 „ 1600 K	16'—
„ 1600 „ 2000 K	20'—
„ 2000 „ 2400 K	24'—

Pri znesku čez 2400 K je plačati od vsakih nadaljnjih 800 K po 8 K več, pri čemer se znesek pod 800 K računa za polno vsoto.

Konečno sledé še koleki za račune. Od vsake pole računa je plačati do zneska 20 K 8 vin., čez 20 do 100 kron 40 vin., čez 100 do 1000 kron 80 vin., čez 1000 K 2 kroni. M.

Zvišanje telefonskih pristojbin.

Od 1. julija t. l. dalje se ogromno zvišajo telefonske pristojbine. Hoteli, tovarne, banke in hranilnice bodo morale plačati pri omrežju z več kakor 500 telefonskimi naročniki 10.000 K letno, pri manjšem omrežju 8000 K; restavracije, kavarne, slaščičarne, buffeti, bari, pivnice, trgovine, agenture, menjalnice, gledališča, orfeji, in bioskopi bodo morali plačati 8000 K, oziroma 6000 K letno. Celokupno trgovstvo v kronskega področja mora proti temu absolutno previsokemu zvišanju telefonskih pristojbin enoglasno ugovarjati. Od vseh strani dobivamo ogorčene proteste proti temu fiskalnemu pritisku, tudi na Hrvaškem je odpor splošen. Mi smo dovolj uvidni, da priznamo vsako pravično davčno in pristojbinsko breme, ker dobro vemo, kakšne ogromne izdatke ima finančna uprava, ali proti gornjemu zvišanju moramo enodušno nastopiti, ker bo tako davljenje kupčijskega prometa imelo težke posledice za trgovski in industrijski stan, ter sploh za gospodarski procvet vsega kronskega področja Jugoslavije. Tukaj moramo postaviti mejo svoje popustljivosti, ker ne moremo riskirati nadaljnih prevalitev na konzumenta. Imamo utis, da bo zopet kronskega področje poklicano, da s svojimi ogromnimi žrtvami krije obratni deficit srbskega področja. Kar smo imeli priložnost, opazovati v železniški upravi z njenimi dinarskimi tarifi, ki krijejo deficit srbskih železnic, vse to se sedaj ponavlja v telefonskem prometu. Da nam kdo ne bo očital pristranosti, hočemo navesti samo en primer. V avstrijski republiki plačuje občinstvo pri omrežju z manj kot 500, naročniki brez oziroma na poklic abonenta 2400 nemško-avstrijskih kron, ter pri omrežju od 500 do 2000 naročnikov 2800 nemško-avstrijskih kron. Vsi vemo, da Avstrija nima nobenega vzroka, prometne pristojbine obdržati na nizkem nivoju, ker je vsled vezanega gospodarstva nekaterih potrebščin njen finančni položaj naravnost obupen. In vendar vidimo, da je v Avstriji kljub vsej bankerotnosti še vedno več razumevanja glavnih potreb gospodarskega življenja kot pri nas, ter moramo posebej pripomniti, da v Avstriji vladajo stranke, ki niso naklonjene kupčijskim krogom. To naj bi naši poslanci v Beogradu resno upoštevali in tej občutni krivici, ki ogroža naš gospodarski razvoj, nemudoma posvetili vso pozornost, dokler pristojbinska tarifa še ne stopi v veljavo in je njeno znižanje še mogoče.

Od vseh strani dobivamo poročila, da je trgovstvo odločeno, poseči po najradikalnejšem sredstvu, namreč po štrajku. Mariborski trgovci hočejo solidarno odpovedati telefonsko naročnino. Isto čujemo iz Osjeka. Že ta skrajni korak mora državni telefon-

ski upravi predočiti vso kvarno dalekosežnost zvišanja telefonskih pristojbin. Javnost nam lahko veruje, da smo trgovci konzervativni stan, ki perhorecira brutalne metode v svojem interesnem boju, in da moramo zares biti ogroženi v svoji gospodarski eksistenci, ako enodušno apeliramo na zadnji izhod iz nameravanega nasilja ter segamo po stavki. Mi nujno potrebujemo telefon, in ako se mu hočemo odpovedati ter se povrniti v prejšnje primitivne čase trgovskega obratovanja, smo s tem menda dokazali resnost položaja. Zahteva po znižanju pristojbin zadeva tudi druge stanove, ki so sicer deloma zadeti v manjši meri, in govorimo gotovo v interesu vseh, ki so navezani na telefonski promet, ako prav energično nastopimo proti nakani telefonske uprave, ki hoče ubiti vse živo gospodarsko življenje. Pozivljamo zato trgovske gremije in zadruga, kot tudi druge stanovske korporacije, v kolikor še niso protestirale, da pošljejo zvezi trgovskih gremijev in zadrug protestne resolucije proti zvišanju telefonskih pristojbin, da bomo mogli strankam in vladi zastaviti pot in doseči primerno in znosno znižanje. Naša zahteva je stvarno tako upravičena, da lahko upamo na uspeh, ako bomo solidarno vstrajali na tem, da državna uprava ne ovira na tak način prometa. Gospodarska politika vsake države mora vendar imeti pred očmi kolikor mogoče veliko pocenitev vseh prometnih naprav; videli smo to v največji meri v bivši Ogrski, ki je s tako politiko pokazala lahko tudi na lepe uspehe, ker je bilo predvsem tej gospodarsko-politični potezi pripisovati nagli razvoj ogrske industrije in trgovine. To načelo mora obveljati tudi pri nas, tako železniških tarifov, kot poštinih, brzojavnih in telefonskih pristojbin. Drugače se nam lahko zgodi, da se povrnemo nazaj v čase, ko so po deželi romale dilijanše. Vsi gospodarski krogi morajo proti povišanju telefonskih pristojbin protestirati.

Izvoz in uvoz.

Pojasnila glede odredb, s katerimi se je prepovedal izvoz ljudske in živalske hrane, je priobčil Uradni list št. 45 z dne 29. aprila t. l. V kratkem je ta pojasnila naš list že priobčil v zadnjih številkah.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Naša trgovska pogajanja z Italijo se bodo v kratkem obnovila, ker bo Italija te dni evakuirala tudi severne kraje Dalmacije. Delegata Luciolli in Quartieri se vrneta te dni v Beograd.

Likvidacija skladišča bivšega ministrstva za prehrano in obnovo. Na podlagi rešenja ministrskega sveta bo pristopilo ministrstvo za socialno politiko k likvidaciji skladišča bivšega ministrstva za prehrano in obnovo, v katerem se nahaja še za 20 milijonov dinarjev blaga.

Industrija.

Išče se zastopstvo za ljubljanski veliki semenj. Češkoslovaš. tvornica usnja A. in J. Nejedly, Kukleny pri Kráji. Hradci išče tvrdko, katera bi bila voljna jo zastopati na projektiranem velesejmu v Ljubljani. Ponudbe sprejema čsl. konzulat v Ljubljani.

»Ilirija«, lesna trgovska in industrijalna družba z. o. z. v Ljubljani. Družba »Ilirija« ima svoj sedež v Ljubljani, industrijski obrat pa na Rodici pri Domžalah. Obratni predmet: trgovina z lesom, izvrševanje industrije lesa in trgovina z lesnimi izdelki.

Metalurški šola v Varešu v Bosni. Ministrstvo za trgovino in industrijo namerava ustanoviti v Varešu v Bosni metalurški šolo, v katero se bodo sprejemali strokovno naobraženi in dobri metalurški delavci. Ustanovitev take strokovne šole moramo z ozirom na veliko važnost bosenske metalurške industrije najtopleje pozdraviti.

Nove tovarne v Nišu. V Nišu se snujeta dve novi tovarni: Ena izdeluje led, druga pa pivo.

Tovarna vijakov, žebeljev in nitov. Tvornica Finca in Wolf v Sarajevu je otvorila poleg svoje delavnice še tvornico

Gospodinje pozor! Cene našega prvovrstnega izdelka

ZLATOROG-MILO

so nižje kakor pri importiranem, tuzemskem milu. Sezite tedaj pogumno po njem!
 Glavno zastopstvo prve mariborske tovarne mila, prej C. BROS v Mariboru,
 za Kranjsko: R. BUNC IN DRUG, Ljubljana, Gosposvetska c. 7.

eo vijakov, žebeljev in nitov, katere izdeluje z najmodernejšimi stroji.

Kriza v Skodovih tovarnah. V sled pomanjkanja odjemalcev so Skodove tovarne v Vilsomjih odpustile veliko število delavcev in zmanjšale obratovanje na eno skupino.

Obrt.

Stavka stavbinih delavcev v Ljubljani. Ker stavbeni podjetniki ne morejo ugoditi tako visokim zahtevam delavstva, bo stavka najbrže trajala dalje časa. Organizacije pozivljajo stavbene delavce, da naj iz tega vzroka ne iščejo službe tukaj. Mariborski stavb. delavci so tudi sledili primeru naših ljubljanskih tovarišev in stopili v stavko. Mariborska policija je aretirala nekaj oseb, ki so se pregrešili z agitacijo za stavko.

Denarstvo.

Podružnica Slovenske eskomptne banke v Novem mestu. Slovenska eskomptna banka je ustanovila v Novem mestu svojo podružnico, ki se bo bavila z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. Lokali podružnice se nahajajo v hiši trgovca g. A. Oblaka na Glavnem trgu.

Naši državni dohodki in izdatki so se od početka naše države v mesecu marcu t. l. prvič popolnoma krili, kar je jako razveseljivo, ker se s tem vzbuja upanje, da se bližamo konsolidiranju razmerja med dohodki in izdatki in času, ko državi ne bo treba kopati nove jame, da zameče staro.

Ponarejeni dolarji. V prometu so se pojavili ponarejeni dolarjski bankovci po 1, 2 in 20 dolarjev, ki so jako spretno ponarejeni. Ker so dolarji jako priljubljena zdrava valuta, bo treba velike previdnosti, da se kdo ne ureže za velike vsote pri parih novčanicah po 20 dolarjev.

Bilanca Trgovačko-industrijske banke »Vardar« v Skoplju, ki ima delniško glavnico 3 milijone dinarjev, izkazuje 300.000 dinarjev čistega dobička. Banka povišuje glavnico na 10 milijonov dinarjev.

Žigovanje novčanic na Madžarskem. Z ozirom na predstojede žigovanje madžarskih novčanic je uvoz banknot Avstro-ogrskke banke z madžarskim žigom v predele, ki so pod madžarsko upravo, prepovedan razven v slučajih, da minister za finance uvoz izrecno dovoli. Potniki, ki potujejo na Madžarsko, smejo brez dovoljenja vzeti seboj madžarskega denarja le v znesku 4000 kron. Uvoz 1000 in 10.000 kronskih novčanic je v vsakem slučaju prepovedan.

Madžarske novčanicke. Opozarjamo naše čitatelje, da je mnogo ponarejenih madžarskih bankovcev v prometu. Ker so dunajski denarni zavodi sklenili, da madžarskih novčanic ne bodo sprejemali, dokler ne bodo izdane nove, je pri sprejemanju madžarskega denarja velika opreznost na mestu.

Carina.

Carinski prihodi. Carinski prihodi od 1. do 10. aprila znašajo skupno 24.812.365 dinarjev, od 1. julija 1920 do 11. aprila 1921, to je v približno 9 mesecih pa 637.399.571 dinarjev, ali povprečno mesečno 70 milijonov dinarjev.

Davki.

Ukinjenje prometnega davka v Nemčiji. Nemčija je ukinila 7 odstotni prometni davek na vseh mednarodnih vodah, ki tečejo po njenem ozemlju. Ta davek je pobirala Nemčija samovoljno. Čehoslovaška vlada bo zahtevala, da se ji vrnejo vsi tozadavni davki, katere je plačala pri uvozu in izvozu po Donavi, Labi in Renu.

Promet.

Razburjenje radi visokih telefonskih pristojbin. Povišanje telefonskih pristojbin je vzbudilo med telef. naročniki veliko razburjenje po vseh mestih. Najbolj aktivni so v tem oziru osješki trgovci in industrijalci, ki so proti name-

ravanemu povišanju telefonskih pristojbin sklicali na 4. maja protestno zborovanje. Za slučaj, da se povišanje izvede, groze, da bodo vsi odpovedali telefon. Tudi mi moramo odločno protestirati proti novim poštnim, telefonskim in brzojavnim tarifam, ki so v živo zadele našo trgovino in industrijo in globoko segle v žepo interesentov.

Brezplačno ležanje blaga na železniških postajah ukinjeno. Dne 1. junija t. l. se po odločbi gospoda ministra za promet ukine brezplačno ležanje onega blaga na postajah, ki se predaja v prevoz do mogoče odprave in ki je bilo došle v področju posameznih pokrajinskih železniških direktij oproščeno plačevanja ležnine. Izza omenjenega dne se bo tudi za tako blago pobirala ležnina, predpisana po tarifi.

Razbremenitev proge Dunaj-Maribor. V Budimpešti se bo t. dni vršila konferenca, na kateri naj se z ureditvijo prometa iz Jugoslavije, Avstrije in Rumunije preko madžarskega ozemlja doseže razbremenitev proge Dunaj-Maribor. Preko Barča bi zamogli prihajati kompletni tovorni vozovi, ki bi ne bili na Madžarskem podvrženi carini.

Druga mednarodna prometna konferenca v Strezi v Italiji se bo vršila od 5. do 7. maja. Na tej konferenci se bo razpravljalo o ureditvi prometa s simplonskim ekspressom, kateremu se nameravajo dodati vagoni II. in III. razreda, da se tako olajša potovanje.

Vzpostavitev prometa za izvoz in uvoz preko Dubrovnika. Ker luka Baroš nima zadostne zveze z zaledjem, sta odpotovala ministra Janković in Spašo v južno Dalmacijo, da proučita prilike v svrhu vzpostavitve prometa za izvoz in uvoz preko Dubrovnika.

Da se odpomore pomanjkanju brzojavnega osovja, ki vlada po vseh krajih naše države, je odredil minister za promet, da se odpokličejo vsi telegrafisti z administrativnih mest in porabijo v brzojavni službi. Tekom tega leta se bo ustanovilo tudi nekoliko poštno-brzojavnih kurzov.

Kmetijstvo.

Drugi kmetijski gospodinjski tečaj v Ptujju se bo pričel takoj, ko neha prvi. Prvi tečaj konča 26. junija t. l. Prijave je treba poslati okrajnemu zastopstvu v Ptujju. Če ne bo zadosti prijav, se tečaj ne bo vršil.

Izlet živinorejcev v Solčavo in Luče. Pod vodstvom živinorejskega inštruktorja Zupanca nameravajo živinorejci pljuškega okraja prirrediti 17. t. m. izlet v Solčavo in Luče, da si ogledajo plemensko živino.

Čebelarški tečaj v Vojniku. Podružnica čebelarškega društva priredi 5. in 6. maja čebelarški tečaj v Vojniku.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Trgovska agencija SHS v Berlinu. Ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se je v Berlinu ustanovila trgovska agencija kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev: Privilegierte Handelsagentie des Königreiches der Serben, Croaten und Slovenen, Berlin SW 19, Seydelstrasse 6, Telephon: Centrum 7284.

Dobava, prodaja.

Rok za vlaganje ponudb za prevzem tesarskih in kleparskih del pri napravi nove strehe na stikalnici elektrarne v Zirovnici je podaljšan do 9. maja 1921 in se na ta dan ob 11. uri vrši pri gradbeni direktiji nova ponudna obravnava.

Nabava 120 vagonov koruze. Ministrstvo socialne politike bo nabavilo potom ofertne licitacije 120 vagonov koruze. Ponudbe naj se vpošljejo v zapeča-

tenem ovitku do 7. maja t. l. 1. ure popoldne. Kavecija 10 odstotkov. Natančneje podatke daje navedeno ministrstvo.

Nabava peronskih vozičkov. Druga ofertna licitacija za nabavo 25 komadov peronskih vozičkov se bo vršila 16. maja 1921 pod istimi pogoji, pod katerimi je bila objavljena prva licitacija v našem listu. Ponudbe, kolekovane z 10 din. na Ekonomsko Odeljenje Ministarstva za Pošto i Telegraf v Beogradu.

Nabava 5000 telegrafskih stolbov. 15. t. m. med 8. in 12. ter 14. in 17. uro se bo vršila javna ustmena licitacija za nabavo 5000 komadov stolbov za brzojav in sicer v pisarni Načelstva Okruga Podgoričkog v Podgorici. 1584 komadov mora imeti 8 m, 3416 komadov pa 7 m dolžine. Stolbi morajo biti iz borovega lesa, le eventualno iz hrastovega ali jelovega. Kavecija 10 odstotkov. Pogoje se zve pri navedenem načelstvu.

Prodaja prosa. Uprava državnega pos. Kosandić pri Trzi v Bački bo prodala 15. maja t. l. potom javne licitacije 10.000 kg prosa. Kavecija 10 odstotkov.

Prodaja enega bika in vsakovrstnega železa. Uprava norišnice v Beogradu bo prodajala potom javne ustmene licitacije ob 8. uri popoldne, in sicer: na dan 12. maja 1921 enega 3 leta starega, dobro hranjenega, zdravega bika, švicarske pasme; na dan 13. maja 1921 razno staro železo. Kupec bo moral plačati izlicitirano ceno takoj pri blagajni navedene bolnice, izlicitirani predmet pa mu bo izročen šele takrat, ko bo g. minister za narodno zdravje odobril prodajo. Bika in železo se zamore videti vsak delavnik od 8-12 in od 14-18. ure na dvorišču norišnice.

Razno.

Konkurzni oklic. Razglasitev konkurza o zapuščini po Adolfu Bernholzu, trgovcu v Ptujju, umrlem dne 26. februarja 1919. Konkurzni komisar okrajni sodnik dr. Anton Stuhec, okrajnega sodišča v Ptujju. Upravnik mase dr. Alojzij Visenjak, odvetnik v Ptujju. Oglasitveni rok pri imenovanem sodišču do dne 15. maja 1921. Narok za ugotovljenje dne 30. maja 1921 ob devetih.

Redni občni zbor Stavbne družbe d. d. v Ljubljani se bo vršil dne 14. maja 1921 ob sedemnajstih v društvenih prostorih v Ljubljani, Levstikova ulica 19. Dnevni red: 1. Predložitev bilance za 1920. 2. Poročilo revizijskega odseka in predlog glede absolutorija. 3. Sklepanje o uporabi čistega dobička. 4. Določitev pavšala izvrševalnemu odboru. 5. Določitev nagrade pregledovalnemu odboru. 6. Volitev v upravni svet. 7. Volitev pregledovalnega odbora. 8. Predlog o izpremembi pravil. 9. Eventualni predlogi.

Tržna poročila.**Trg.**

Ljubljana. Trg je bil pretekli teden dobro založen z najboljšim govejim mesom. Cena 28 do 32 K pa se je mogla vzdrževati le deloma, ker so visoki transportni stroški meso podražili. Firme Predović in Popović bodo vzdrževale v lastini režiji vsaka po eno stojnico, na katerih bodo prodajale prava volovsko meso po K 28 do 32. Isto bodo storilo tudi firme Jesih—Marčan, Toni in Košenina. Podlago za maksimiranje cen drugim mesarjem se bo komisionelno določilo 4. t. m. Mleka je na trgu malo. Jajca stanejo komad K 1'60. Moka 0, kg K 17'50. V zadnjem času se je pojavila sumljiva krušna moka, kateri je navadno primešana ječmenova moka in moka iz stročnic.

Maribor. Volovsko meso I. K 27, II. K 25, bikovo in kravje meso K 24. telečje I. K 25. II. K 23, svinjsko meso K 32.

Poljski pridelki.

Osijek. 29. 4. Mlini ne kupujejo več pšenice, ker cena ne odgovarja. Znižati se mora cena pšenici, ali pa se mora zvišati cena moki. Koruza notira K 420 do 430. Oves se prodaja po K 385 do 390.

Vinkovci 29. 4. Koruzo kupujeje kupci iz Bosne ter jo plačujejo po K 425 do 430, oves se prodaja po K 390. Pšenice je na trgu malo. Zaključene so bile tudi kupčije ovsa za poznejšo dobavo po K 440.

Sombor. Promet je jako omejen, ker ni inozemskih kupcev. Domači konzum čaka na nižje cene. Za pšenico se plača K 980 do 985, koruza notira K 390 do 400, oves K 380 do 390. Moka se prodaja v Bosno in Dalmacijo.

Čevlji.

Dunaj. Moški boxcalb in chevreaux K 1600, črni (kravja koža) K 1400, goodyear, ročno delo, črni K 2000, gov. box K 2900, ženski K 1600 ali 1500, goodyear 1950, nizki čevlji 1200, 1800, 1600, 2000.

Kože.

Orleans. Neizdelane: Franki, po 100 kg. Kravja koža, lahka 201 (-9'15), srednja 216 (-7), težka 242 (+16'50), volovska lahka 196 (+20), srednja 251 (+29'50), lahka telečja brez glave 600, srednja 482, težka 400'50, konjska težka 35 (-7), srednja 28 (-9'50), lahka 15 (-5).

Italija. Lire. Volovska čez 40 kg 5-5'50, lažja 6-6'50, bivolska teška 4, lažja 4'25, telečja z glavo do 10 kg 8-8'50, brez glave do 8 kg 9-9'50, teška telečja do 7.

Madžarska. M. K. Goveja koža 20-25 (-15) po kg, na deželi nesoljena koža brez rogov in brez glave 30-35, telečja 40 (brez glave).

Italija. Izdelana. Lire. Boxcalf 8-8'50, italj chevreaux 7-8'50.

Berlin. Mark. Domače krave 48-56, kruponi 68-78, vratovi 30-38, strani 24-30, divje krave 32-45, kruponi 55-65, črn boxcalf 18-24, konjski box 9-11.

Borza.**2. maja.**

Dunaj. Devize: Zagreb 454'50 do 458'50, Beograd 1818 do 1838, Berlin 985 do 991, Budimpešta 314'50 do 317'50, Bukarešta 1035 do 1045, London 2560 do 2580, Milan 3090 do 3110, Newyork 641 do 645, Pariz 4997'50 do 5037'50, Praga 879'50 do 885'50, Sofija 775 do 785, Varšava 75'50 do 77'50, Curih 11.337'50 do 11.387'50. Valute: dolarji 635 do 639, bolgarski levi 770 do 780, nemške marke 988 do 994, angleški funti 2545 do 2565, franc. franki 4987'50 do 5027'50, lire 3085 do 3105, dinarji 1809 do 1829, poljske marke 75'50 do 77'50, rom. leji 1030 do 1040, carski rublji 1'7 do 2'03, švic. franki 11.275 do 11.325, češke krone 880 do 886.

Avstr. krona renta	107'50
„ majska renta	108'—
Ogrska krona renta	285'—
V. avstr. vojno posojilo	81'25
Turške srečke	3990'—
Avstr. kred. zav. za trg. in ind.	2830'—
Anglobanka	1898'—
Bankverein	1328'—
Länderbank	2820'—
Avstro-Ogrska banka	4700'—
Bosanska zemaljska banka	1605'—
Živnostenska banka	3670'—
Državne železnice	5190'—
Lombarde	3255'—
Alpine-Montan	7798'—
Praška železna industrija	11560'—
Trboveljska premogokopna	4380'—
Leykam, papirnica	9875'—
Kranjska železna industrija	10100'—

Curih. Berlin 8'52 $\frac{1}{2}$, Newyork 830 do 930, London 22'57, Pariz 43'95, Milan 27'25, Praga 7'70, Budimpešta 2'85, Zagreb 4, Bukarešta 9'25, Varšava 0'68, Dunaj 1'50, avstr. krone 0'94.

kaučuk-pete za čevlje.

Prva jugoslovanska
tovarna tehtnic
Ivan Rebek, Celje

dobavitelj državne in južne železnice v
Jugoslaviji, se priporoča za mnogobrojna
naročila. Cene zmerne, postrežba točna.

Firnež dvakrat kuhan,
najb. kakovosti
in mrzlo prešano
laneno olje
po dnevnik, jako zmernih cenah nudi
Zadruga olja in firneža

reg. z. z o. z.

Medvode, Slovenija.

Fr. Brumat
Ljubljana
Mestni trg št. 25, I. na tr.
Manufaktura in tkanine.
!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Medić, Rakovec & Zankl, prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste
barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno
olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in
mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode.
»MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Veletrgovina z manufakturo in pleteninami

Priporoča

**SVOJO VELIKO ZALOGO
ŽENSKIH, MOŠKIH
IN OTROČJIH NOGAVIC.**

K bližajoči se seziji različne **FLORASTE NOGAVICE**, daje večje
partije otročjih **PATENT NOGAVIC** v črni, rujavi in beli barvi.
Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

Na debelo:

Kava,
čaj, kakao,
sardine, olje, vinski
kis, bohinjki in trapistov-
ski sir, salami, šunka in sla-
nina, ljutomersko stekle-
nično vino letnik 1917,
Rogaška
Slatina.

T. MENCINGER

Ljubljana, Resljeva cesta 3.

PNEUMATIKA

za kolesa in automobile
EN GROS - EN DETAIL.

Najceneje.

J. Gorec, Ljubljana

Gospodarska cesta št. 14.

Dovoljujemo si naznanjati vsem
cenjenim tvrdkam, da smo pre-
vzeli od

Tiskarne Sava
zadruge z om. zavezo v likvidaciji

tiskarno,

isto na novo opremili ter povečali.
Izvršujemo vsa v tiskarsko in
knjigoveško stroko spadajoča dela
najhitreje in najceneje. — Pripo-
ročamo tudi svojo knjigarno ter
trgovino s papirjem.

Tiskarna Sava v Kranju,
delniška družba.

Veletrgovina
A. Sarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
raznovrstno žganje
moko

in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko

22, 10-10 vodo,

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.

Andrej Kregar

Stavbeno in pohištveno strojno mi-
zarstvo. - - Št. Vid nad Ljubljano

Priporoča svojo zalogo zajamčeno
trpežnega pohištva in izvršuje po
naročilu.

Prevzema vsa stavbena mizarska dela,
okna, vrata itd.

Delo solidno. Zmerne cene. Ceniki
pohištva se razpošiljajo na ogled.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar
in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletrgovina s špecerijskim
in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Prodam franko vagon, postaja Semič
večjo količino

bukovega oglja.

kg à 170 K.

Petschauer, Čermošnjice.

Proda se večja možina priznana dobrega
kamniškega mizarskega kleja

Ponudbe z vzorci daje tvrdka

Ant. Stergar, Kamnik.

Jadranska montanska
družba, d. z o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavni „Montana“

Import. Ekspert.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 1

interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in
Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20,000.000 K. - Rezerve okrog 6,000.000 K.

Brzjavni naslov: ESKOMPTNA. - Telefon interurb. št. 146.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulančneje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: efektov, deviz,
valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi.
Borza.